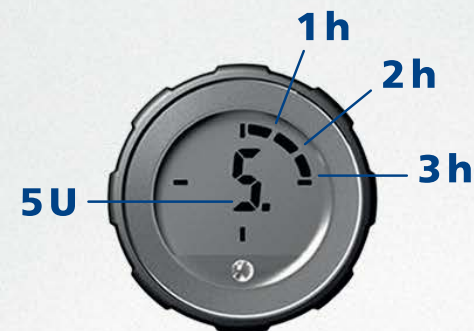

NovoPen[®] (5) Gebruikershandleiding

Lees deze handleiding aandachtig door voor u uw NovoPen[®] 5 voor insulinetoediening voor de eerste keer gebruikt

Kijk voor een verkorte gebruiksaanwijzing aan het einde van deze handleiding

Inhoud

Overzicht penonderdelen Binnenkant omslag

Inleiding Binnenkant omslag

Belangrijke opmerkingen 1

De pen klaar maken voor een injectie

Een insulinepatroon plaatsen 2

Als u witte en troebele insuline gebruikt... 5

Een nieuwe naald bevestigen..... 6

De insulinetoevoer controleren (airshot).... 8

Uw dosis instellen..... 10

Uw dosis injecteren..... 12

Na uw injectie..... 14

Hoe gebruikt u de geheugenfunctie?

Wat is de geheugenfunctie?..... 16

Hoe leest u de geheugenfunctie af?..... 17

Hoe controleert u uw laatste dosis?..... 18

Hoe controleert u hoeveel insuline er over is? 19

Als u meer dan 60 eenheden nodig heeft . 20

Als u meer eenheden nodig heeft dan er over zijn in de patroon 21

Hoe vervangt u een gebruikte insulinepatroon? 22

Bijzondere meldingen op de display 24

Hoe verzorgt u uw pen?

In goede staat houden..... 26

Schoonmaken 26

Bewaren 27

Weggoien 27

Garantie 28

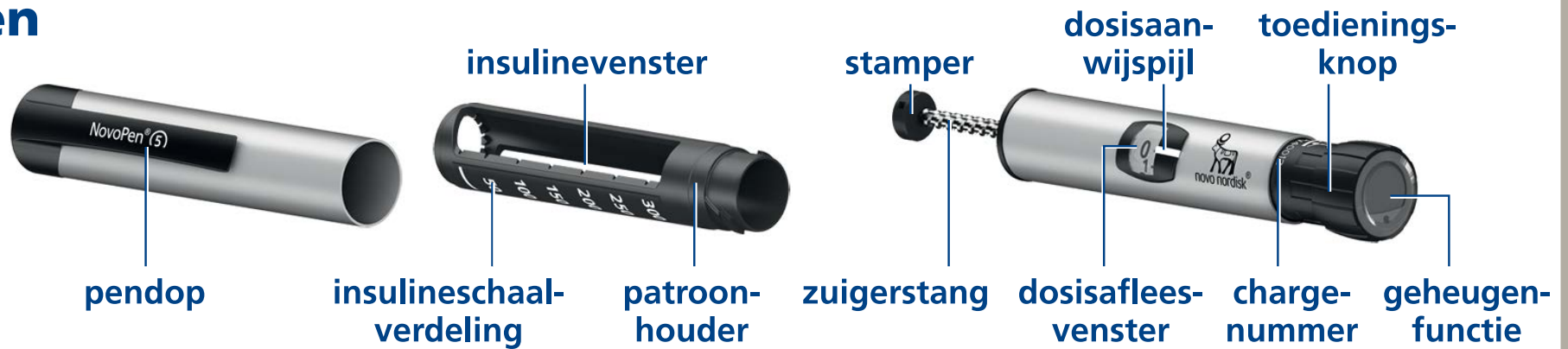
Technische informatie 28

**Ga voor meer informatie naar
novotraining.com/novopen5/nl02**

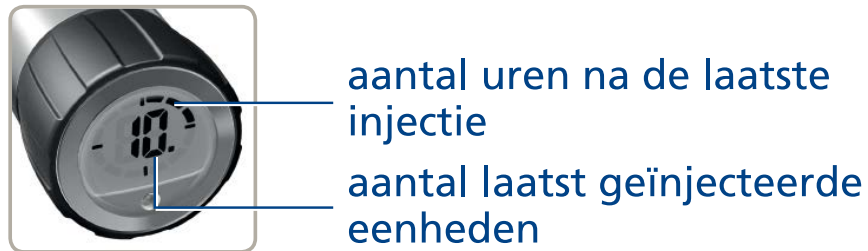

NovoPen® 5

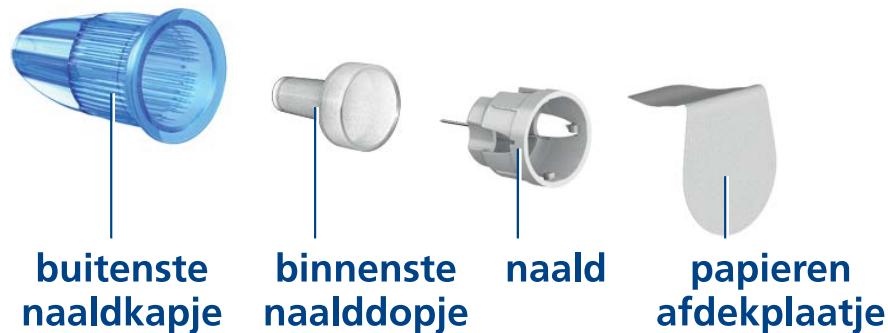
Pen

Geheugenfunctie

Naalden voor eenmalig gebruik (voorbeeld)

Insulinepatroon (Penfill® 3 ml patroon)

Inleiding

Bedankt dat u NovoPen® 5 heeft gekozen. NovoPen® 5 is een insulinepen voor meermalig gebruik met een geheugenfunctie.

Lees deze handleiding aandachtig voordat u uw pen gebruikt – zelfs als u al eerder NovoPen® 5 of een vergelijkbaar toedieningssysteem van Novo Nordisk hebt gebruikt. In deze handleiding staat alles wat u moet weten over uw pen en hoe u deze moet gebruiken.

NovoPen® 5 is een toedieningssysteem ontworpen voor gebruik door één persoon en wordt gebruikt door mensen met diabetes om zelf insuline te kunnen injecteren. Het pensysteem gebruikt Penfill® 3 ml patronen met insuline en naalden voor eenmalig gebruik van Novo Nordisk. De naalden worden apart geleverd. Het pensysteem maakt het mogelijk voor de gebruiker om benodigde doses van 1 tot 60 eenheden in te stellen in stappen van 1 eenheid.

De pen heeft een geheugenfunctie die informatie bewaart over het aantal eenheden dat u de laatste keer heeft geïnjecteerd en de tijd die daarna voorbijgegaan is.

De pen is voor meermalig gebruik. Dit betekent dat u deze kan hergebruiken. Als de insuline in een patroon op is, kunt u de patroon eenvoudig vervangen door een nieuwe.

De pen is verkrijgbaar in zilver en blauw. Controleer altijd voor elke injectie de naam en kleur van de patroon om er zeker van te zijn dat het de juiste soort insuline bevat.

Het verwisselen van uw insulines kan ernstige medische gevolgen hebben, daarom wordt het aanbevolen dat als u twee soorten insuline gebruikt, u met uw zorgverlener bespreekt hoe u verwarring kunt voorkomen.

Over deze handleiding:

In deze handleiding wordt stap voor stap beschreven hoe u uw pen moet gebruiken. Belangrijke en extra informatie wordt duidelijk aangegeven door de tekens die u hieronder ziet:

Belangrijke informatie

Let vooral op deze informatie, omdat deze belangrijk is voor een veilig gebruik van de pen.

Als u niet zorgvuldig de instructies volgt, kunt u te weinig of te veel of zelfs helemaal geen insuline toegediend krijgen.

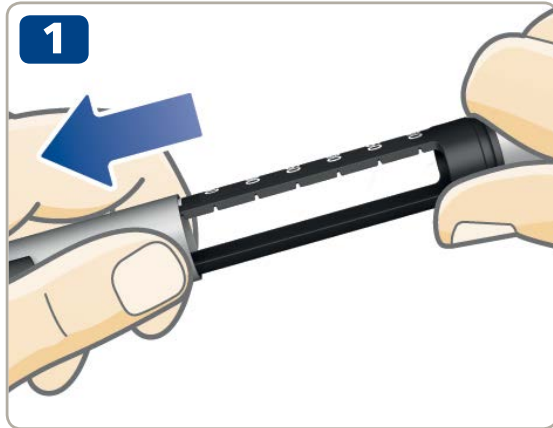
Extra informatie

Belangrijke opmerkingen

- **Gebruik NovoPen® 5 niet zonder duidelijke uitleg** van uw arts of verpleegkundige. Zorg ervoor dat u vertrouwd bent met het injecteren met de pen voordat u uw behandeling ermee begint. U kunt uw kennis op elk moment opfrissen door de instructievideo online te bekijken op novotraining.com/novopen5/nl02.
- **Als u blind of slechtziend bent, gebruik NovoPen® 5 dan niet zonder hulp.** Vraag hulp van een persoon met een goed gezichtsvermogen die geoefend is in het gebruik van NovoPen® 5.
- **Controleer ALTIJD de insulinetoevoer voordat u injecteert.** Gebruik de pen **niet** als de insuline niet uit de naaldpunt spuit als u de toevoer controleert. Als u de insulinetoevoer niet controleert, kunt u te weinig of zelfs geen insuline toegediend krijgen.
- **Als u de pen laat vallen,** controleer dan de insulinepatroon op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon zonodig door een nieuwe.
- **Als u per ongeluk tussen injecties door de pen uit elkaar draait,** is het belangrijk om de insulinetoevoer te controleren voor uw volgende injectie. U moet dit misschien meerdere malen doen voordat er insuline uit de naaldpunt spuit. Als er geen insuline verschijnt, krijgt u misschien zelfs geen insuline toegediend.
- **NovoPen® 5 is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® of NovoTwist® naalden** voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.
- **Novo Nordisk is niet verantwoordelijk** voor schade als gevolg van het gebruik van NovoPen® 5 samen met andere dan bovengenoemde producten.
- **Controleer altijd de naam en de kleur van de patroon** om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Neem altijd een reservepen,** extra insuline van dezelfde soort(en) die u altijd gebruikt en nieuwe naalden mee voor het geval u iets kwijtraakt of beschadigt.
- **Deel nooit uw pen,** insulinepatronen of naalden met andere mensen. Ze zijn alleen bestemd voor gebruik door uzelf.
- **Houd de pen,** insulinepatronen en naalden **altijd buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen.**
- **Draag de pen altijd bij u.** Laat de pen niet achter in een auto of op een andere plaats waar het te warm of te koud kan zijn.
- Verzorgenden moeten **uiterst voorzichtig zijn** als ze **met gebruikte naalden** werken om te vermijden dat ze zich prikken aan de naald en om kruisbesmetting te voorkómen.

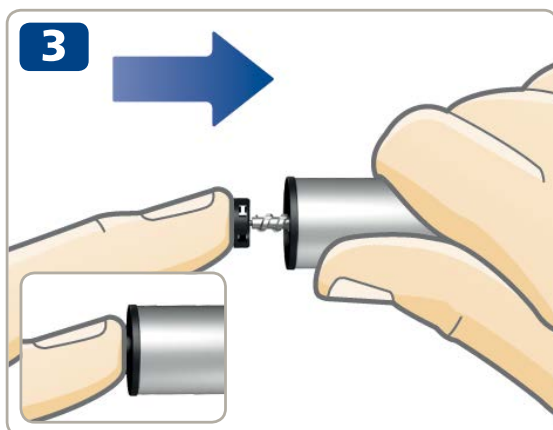
Een insulinepatroon plaatsen

- Haal de pendop van de pen.

- Draai de patroonhouder van de pen. Leg deze aan de kant voor later.

- **De zuigerstang kan uit de pen steken.** Als dit het geval is, **duw deze dan volledig terug** tot hij niet verder kan.

- **i** De zuigerstang en de stamper kunnen loszitten en zelfstandig bewegen. Dit is normaal en heeft geen invloed op de werking van de pen.

- Neem een nieuwe insulinepatroon. Houd de zwarte patroonhouder vast en laat de patroon, met **als eerste het schroefdraaduiteinde**, in de pen glijden zoals weergegeven op de afbeelding. De kleur van de patroon kan anders zijn dan op het plaatje. Dit hangt af van de soort insuline die u gebruikt.

Controleer de naam en de kleur van de patroon om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

Controleer of de patroon niet is beschadigd, bijvoorbeeld barstjes heeft. U kunt nakijken hoe dit moet **in de bijsluiter van de Penfill® 3ml patroon die in de verpakking van de Penfill® 3ml patroon zit.**

Controleer of de insuline er uitziet zoals die er moet uitzien. In de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon staat hoe uw soort insuline er moet uitzien.

NovoPen® 5 is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

- Draai de patroonhouder weer op de pen, zoals afgebeeld, tot u **een klik hoort of voelt.**

Als u witte en troebele insuline gebruikt

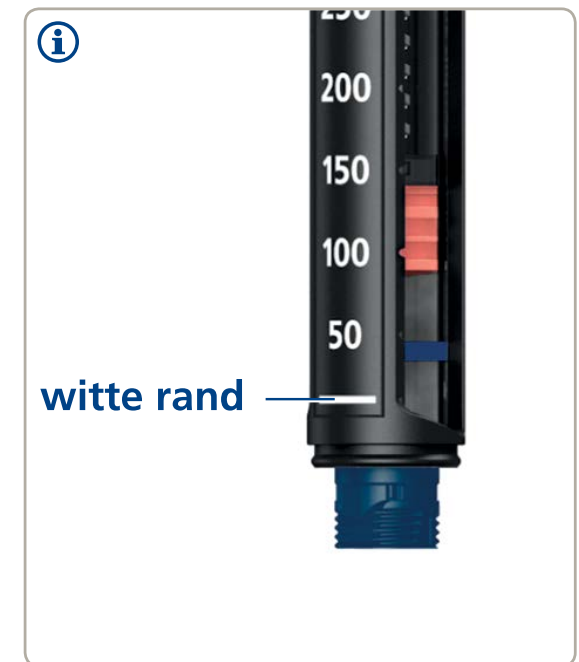
Als u een insulinepatroon gebruikt met troebele insuline (witte insulinesuspensie), **meng de insuline dan altijd goed vlak vóór het injecteren.**

Lees in de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon hoe u uw soort insuline moet mengen.

Zorg ervoor dat er voldoende ruimte in de patroon is voordat u de insuline mengt:

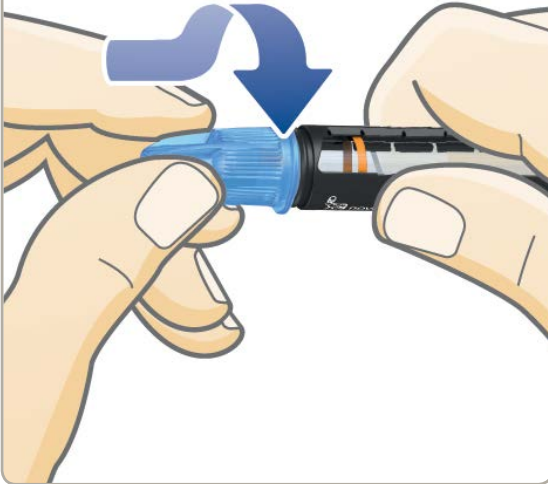
De rubberen zuiger moet **boven de witte rand** van de patroonhouder zijn als u de pen vasthoudt zoals op het plaatje. Dit is nodig om er zeker van te zijn dat het glazen balletje vrij in de patroon kan bewegen om de insuline te mengen.

Als de rubberen zuiger lager dan de witte rand is, vervang dan de insulinepatroon door een nieuwe, *zie pagina's 22-23.*

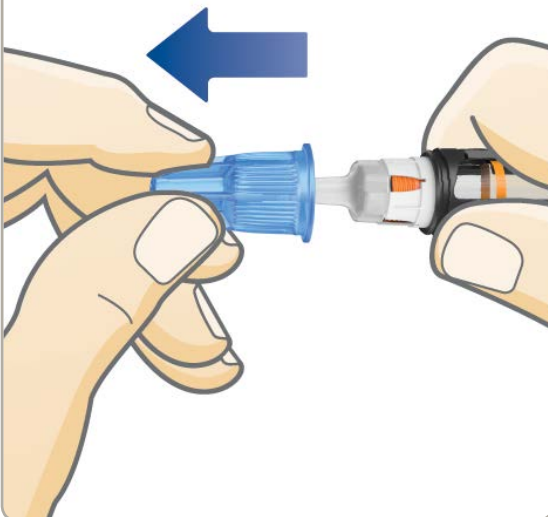
Een nieuwe naald bevestigen

1

- Neem een nieuwe naald en verwijder het papieren afdekplaatje.
- Druk de naald **recht** op de pen. **Draai de naald vast.**

2

- Haal het buitenste naaldkapje eraf en bewaar dit. U heeft deze na de injectie nodig om de naald veilig van de pen te halen.

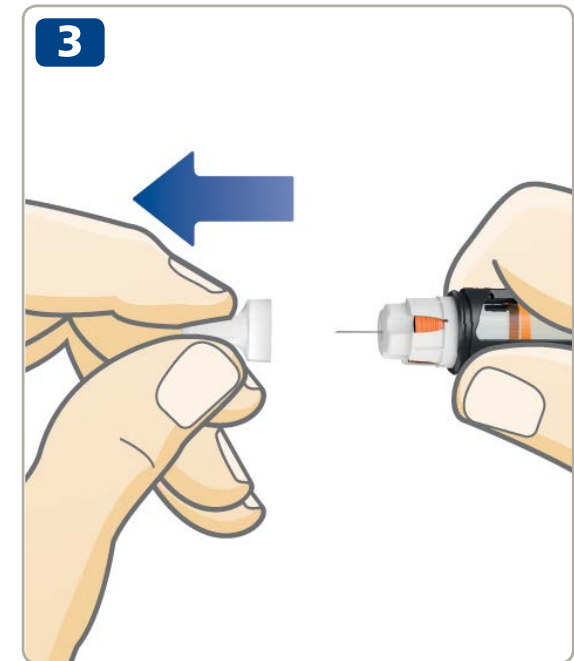
Gebruik altijd een nieuwe naald voor iedere injectie.

Dit vermindert de kans op verstopte naalden, besmetting, infectie en onjuiste toediening.

Gebruik nooit een verbogen of beschadigde naald.

Doe geen nieuwe naald op de pen tot het tijd is voor uw volgende injectie.

- Trek het binnenste naalddopje eraf en gooi dit weg.
Er kan een druppel insuline aan de naaldpunt verschijnen. Dit is normaal, maar u moet **nog steeds de insulinetoevoer controleren**.

 De naald is beschermd door twee kapjes. U moet beide kapjes verwijderen.
Als u vergeet beide kapjes te verwijderen injecteert u geen insuline en krijgt u een hoge bloedsuikerspiegel.

 NovoPen® 5 is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

De insulinetoevoer controleren (airshot)

- **Volg onderstaande stappen om de insulinetoevoer te controleren.** Dit zorgt ervoor dat:
 - Eventuele ruimte tussen de zwarte stamper en de oranje rubberen zuiger verwijderd wordt.
 - Eventuele luchtbelllen in de insulinepatroon verwijderd worden.
 - Gecontroleerd wordt of de naald is geblokkeerd.
 Dit is belangrijk om de volledige dosis toegediend te krijgen.
- **Trek de toedieningsknop uit** als deze nog niet uitsteekt.

- Draai de toedieningsknop en stel **2 eenheden** in.

Controleer altijd de insulinetoevoer elke keer als u injecteert. Controleer zo vaak als nodig totdat er insuline uit de naaldpunt spuit. Dit zorgt ervoor dat een eventuele ruimte en luchtbelllen verwijderd worden en dat de insuline door de naald kan.

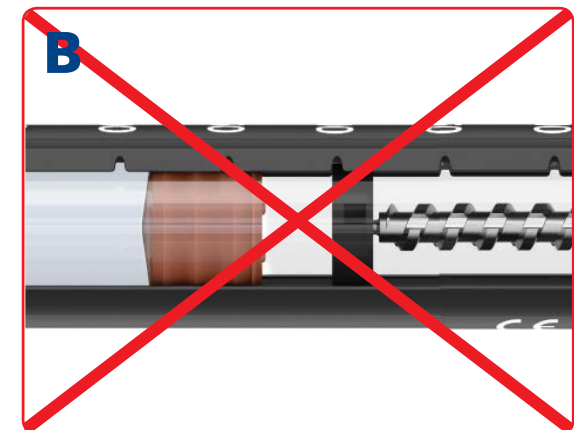
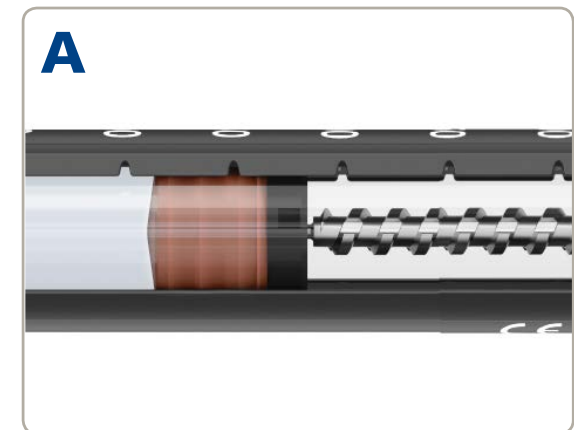
- **Druk de toedieningsknop in** totdat het dosisafleesvenster op "0" staat. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- Controleer of er insuline uit de naaldpunt spuit.

- Controleer het insulinevenster om te zien dat er geen ruimte is tussen de zwarte stamper en oranje rubberen zuiger zoals afgebeeld in afbeelding A.

Als er geen insuline verschijnt of als er ruimte is in het insulinevenster, zoals getoond in afbeelding B, controleer dan de insulinetoevoer weer totdat er insuline uit de naaldpunt spuit. Als er na enkele pogingen geen insuline verschijnt, vervang dan de naald en controleer de insulinetoevoer opnieuw.

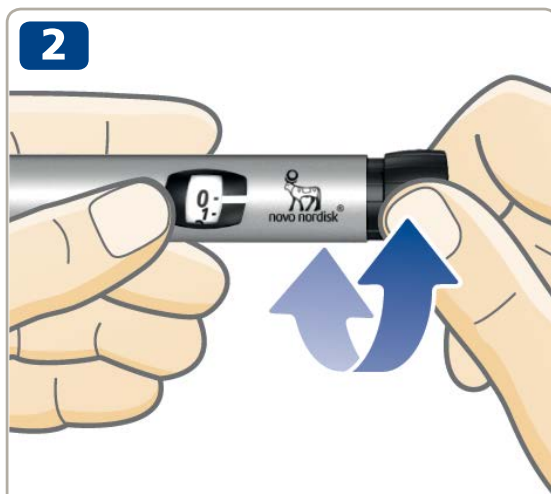
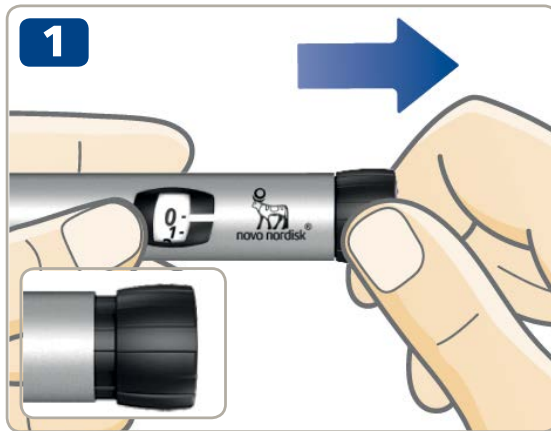
De controle van de insulinetoevoer is klaar als u insuline uit de naaldpunt ziet spuiten en er geen ruimte meer is tussen de stamper en de rubberen zuiger.

Probeer niet te injecteren als er geen insuline verschijnt. U krijgt mogelijk geen insuline toegediend, zelfs niet als het getal in het dosisafleesvenster verandert. Dit kan leiden tot te hoge bloedsuiker (hyperglykemie).

Als u de insulinetoevoer meerdere keren heeft gecontroleerd en er nog steeds geen insuline verschijnt, gebruik de pen dan niet.

Neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen.

**5 eenheden
ingesteld**

**24 eenheden
ingesteld**

- **Trek de toedieningsknop uit** als deze nog niet uitsteekt.
- **Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster op "0" staat voordat u begint.** De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- **Draai de toedieningsknop om de dosis in te stellen die u nodig heeft.** U kunt deze naar **voren** of naar **achteren** draaien.

i De toedieningsknop verandert het aantal eenheden. Alleen in het dosisafleesvenster en bij de dosisaanwijspijl staat het aantal ingestelde eenheden per dosis. U kunt maximaal 60 eenheden per dosis instellen.

Kijk altijd door het insulinevenster **om er zeker van te zijn dat de insuline in de pen er uitziet zoals deze er hoort uit te zien.** In de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon staat hoe uw soort insuline er moet uitzien.

Gebruik altijd het dosisafleesvenster en de dosisaanwijspijl om te zien hoeveel eenheden u instelt.

Gebruik niet de schaalverdeling op de patroonhouder. Deze geeft alleen aan hoeveel insuline er ongeveer over is in de pen. Tel niet het aantal klikken van de pen.

Als u een verkeerde dosis instelt en injecteert, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

De toedieningsknop moet gemakkelijk draaien. Gebruik geen kracht om te draaien.

Als de pen minder dan 60 eenheden bevat, stopt de instelknop bij het aantal eenheden dat over is. Als u meer dan 60 eenheden nodig heeft of als u meer insuline nodig heeft dan over is in de pen, *raadpleeg dan pagina's 20-21.*

- **Controleer de naam en de kleur** van de patroon om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Steek de naald in de huid** op de manier die uw arts of verpleegkundige u heeft laten zien.
- **Zorg dat u het dosisafleesvenster kunt zien.**
- **Druk de toedieningsknop in** totdat het dosisafleesvenster op "0" staat.

De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan. U kunt een klik horen of voelen.

- **Wanneer het dosisafleesvenster weer op 0 staat, houdt u de naald gedurende minimaal 6 seconden in uw huid** om ervoor te zorgen dat u de hele dosis toegediend krijgt.

- **Verwijder de naald uit uw huid.**

Injecteer altijd door de toedieningsknop in te drukken. Draai deze niet.

Als u de toedieningsknop draait, injecteert u geen insuline.

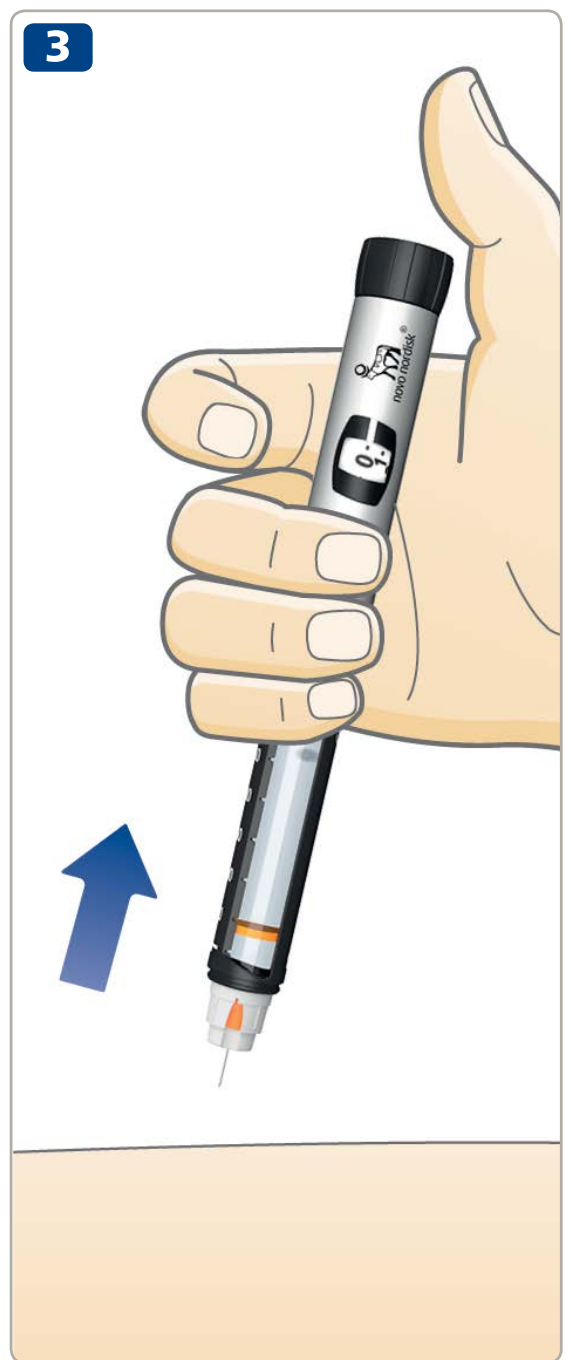
Blijf altijd naar het dosisafleesvenster kijken, zodat u weet hoeveel eenheden u injecteert.

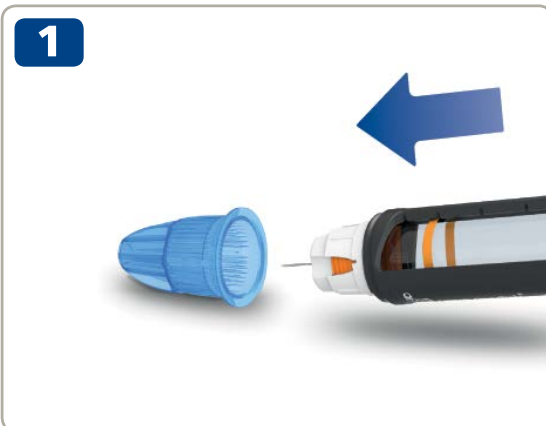
Tel niet het aantal klikken van de pen. Het dosisafleesvenster laat het precieze aantal eenheden zien.

Als de toedieningsknop stopt voordat het dosisafleesvenster op "0" staat, dan kan de naald verstopt zijn. Zet het dosisafleesvenster weer op "0" en vervang de naald door een nieuwe. Controleer de insulinetoevoer en injecteer de hele dosis.

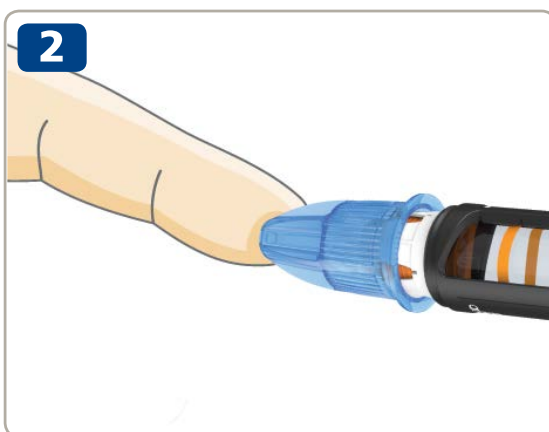

Na injecteren ziet u mogelijk een druppel insuline aan de naaldpunt. Dit is normaal en heeft geen invloed op uw dosis.

- Als u een naaldcontainer heeft, gebruikt u deze om de naald meteen weg te gooien.
- Als u geen naaldcontainer heeft, volg dan een eenhandige dop-op-de-naald-methode.
Leg het buitenste naaldkapje op een vlakke ondergrond en leid de naaldpunt erin zonder de naald aan te raken.

- Raak het buitenste naaldkapje niet aan voordat dit de naald bedekt.
- Druk, als de naald bedekt is, **het buitenste naaldkapje zorgvuldig helemaal aan.**

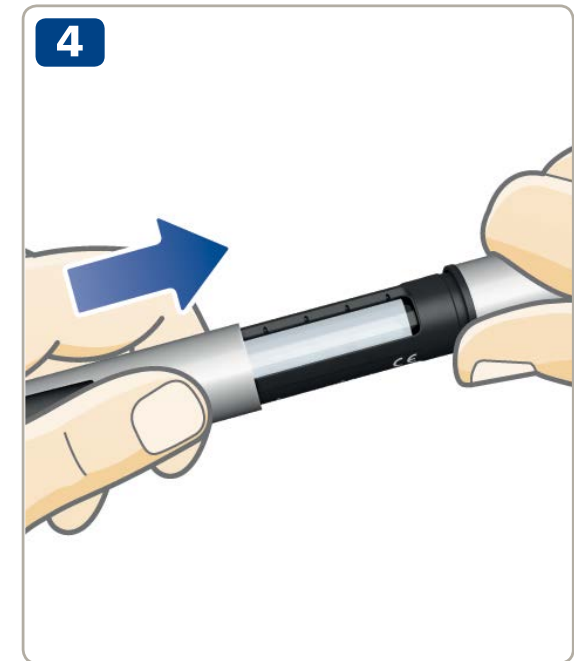

- Houd de zwarte patroonhouder vast en draai de naald los. Gooi deze voorzichtig weg.

Probeer nooit het binnenste naalddopje weer op de naald te doen. U zou zich kunnen prikken aan de naald.

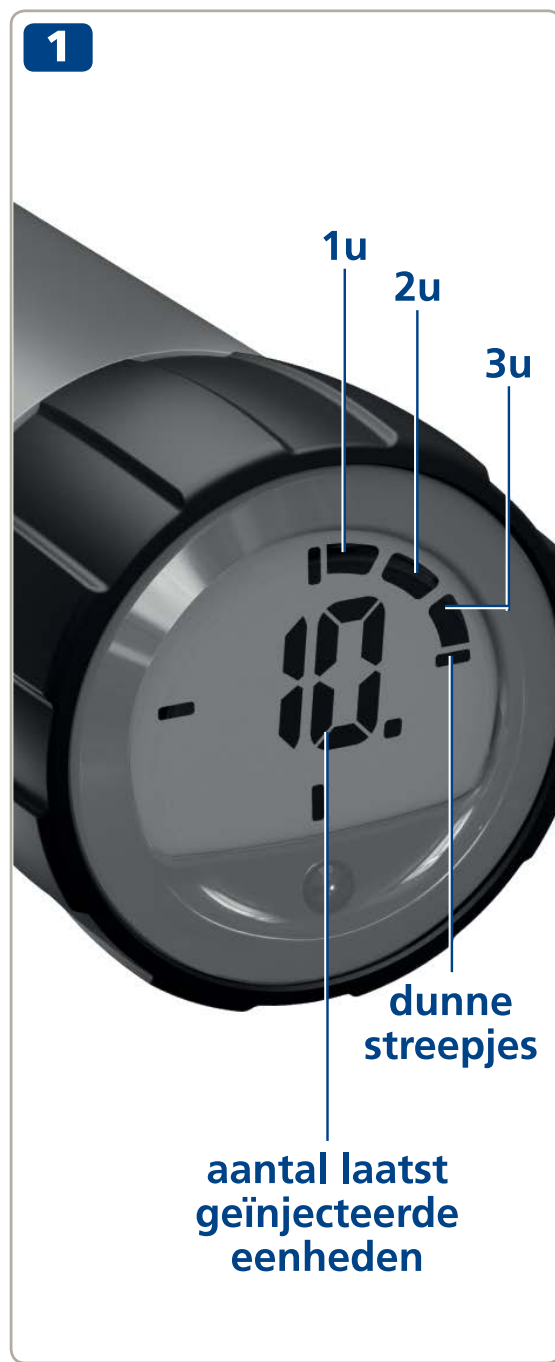
- **Plaats na elk gebruik de pendop op de pen** om de insuline tegen licht te beschermen.
- Bewaar uw pen zorgvuldig. De pen moet **buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen**, worden bewaard. *Zie pagina 27 voor het bewaren van de pen.*

Houd altijd de zwarte patroonhouder vast als u de naald losdraait. U zou anders de pen uit elkaar kunnen draaien. Als dit gebeurt, draai de pen dan weer in elkaar. Vervang de naald en controleer de insulinetoevoer voor uw volgende injectie om er zeker van te zijn dat u de hele dosis toegediend krijgt.

Verwijder altijd de naald van uw pen en gooi deze weg. Dit vermindert de kans op verstopte naalden, besmetting, infectie en onjuiste toediening. Bewaar de pen niet met een naald erop.

Wat is de geheugenfunctie?

Uw pen heeft een geheugenfunctie die **informatie bewaart over hoeveel insuline u de laatste keer heeft geïnjecteerd en hoelang geleden die injectie was.**

Het getal in de display van de geheugenfunctie laat het **aantal eenheden** zien dat de laatste keer is geïnjecteerd.

De balkjes aan de rand laten zien hoeveel **hele uren** voorbijgegaan zijn na uw laatste injectie. Als er één heel uur voorbijgegaan is, zal er één balkje verschijnen. Een volgend balkje verschijnt als er weer een heel uur voorbijgegaan is. De vier **dunne streepjes** zijn altijd zichtbaar als de display is geactiveerd.

Het voorbeeld links laat 10 eenheden zien die langer dan 3 uur geleden, maar korter dan 4 uur geleden, geïnjecteerd zijn.

Let op: **de geheugenfunctie bewaart alleen de informatie over de laatste injectie of controle van insulinetoevoer.** Als u bijvoorbeeld de insulinetoevoer controleert met 2 eenheden en vervolgens 30 eenheden injecteert, bewaart de geheugenfunctie alleen de informatie over de 30 geïnjecteerde eenheden en de tijd die daarna voorbijgegaan is.

De geheugenfunctie **zegt niet hoeveel insuline u nodig heeft** voor uw volgende injectie. Als u twijfelt hoeveel insuline u moet injecteren, controleer dan uw bloedsuikerspiegel. Anders krijgt u misschien te veel of te weinig insuline toegediend.

Hoe leest u de geheugenfunctie af?

De onderstaande voorbeelden laten zien hoe u de geheugenfunctie afleest.

Langer dan 12 uur geleden

(alle 12 balkjes zichtbaar)

10 eenheden geïnjecteerd

Langer dan 1 uur geleden, maar korter dan 2

(één balkje zichtbaar)

10 eenheden geïnjecteerd

Korter dan 1 uur geleden

(geen balkjes zichtbaar)

10 eenheden geïnjecteerd

Hoe controleert u uw laatste dosis?

- Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster op "0" staat voordat u begint. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- **Trek de toedieningsknop uit.**
- **Druk de toedieningsknop weer in** om uw laatste toediening te controleren.

Eerst ziet u de testdisplay. Alle displayonderdelen zijn zichtbaar ter controle dat de display werkt.

Vervolgens laat de display de gegevens van uw laatste toediening zien. Na 10 seconden gaat deze uit.

Draai niet aan de toedieningsknop als u uw laatste toediening controleert. Draaien en daarna indrukken zal de gegevens van uw laatste toediening wissen. Als u de toedieningsknop per ongeluk draait, draai deze dan terug tot "0" voordat u deze indrukt. Dit zal de gegevens van uw laatste toediening **niet** wissen.

Als er onderdelen op de display niet zichtbaar zijn, dan werkt de display niet goed. Neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening, maar dan zonder de geheugenfunctie.

Het dosisafleesvenster geeft precies aan hoeveel insuline er over is in de patroon als deze minder dan 60 eenheden bevat.

- **Draai de toedieningsknop** tot deze stopt.
- Controleer het dosisafleesvenster:
 - Als dit “60” aangeeft: **Er zijn 60 of meer eenheden** over in de patroon.
 - Als dit minder dan “60” aangeeft: **Het geeft het aantal eenheden aan dat over is** in de patroon.
- Draai de toedieningsknop terug totdat het dosisafleesvenster op “0” staat.
- Gebruik de **insulineschaalverdeling** om te zien hoeveel insuline er **ongeveer** over is in de insulinepatroon.

i Als u meer insuline nodig heeft dan de eenheden die de patroon bevat, kunt u uw dosis over twee patronen verdelen, zie pagina 21.

Als u meer dan 60 eenheden nodig heeft

Als u een dosis van meer dan 60 eenheden nodig heeft, moet u uw dosis over twee injecties verdelen. De pen injecteert maximaal 60 eenheden tegelijk.

Voorbeeld

Als u 90 eenheden moet injecteren:

- 1** Controleer de insulinetoevoer.
- 2** Stel de eerste dosis van **60 eenheden** in.
- 3** Injecteer de 60 eenheden.

Om de volledige dosis van 90 eenheden toegediend te krijgen, **moet u nog eens 30 eenheden injecteren.**

- 4** Stel de tweede dosis van **30 eenheden** in.
- 5** Injecteer de 30 eenheden.

U heeft nu de volledige dosis van 90 eenheden geïnjecteerd.

Wees extra voorzichtig bij het berekenen van de juiste dosis als u deze over twee injecties verdeelt. Als u de dosis niet goed verdeelt, injecteert u te veel of te weinig insuline. Hierdoor wordt uw bloedsuikerspiegel te laag of te hoog.

Als u uw dosis over twee injecties verdeelt, zal de geheugenfunctie alleen de informatie over de tweede injectie bewaren.

Als u meer eenheden nodig heeft dan er over zijn in de patroon

Als u meer eenheden nodig heeft dan er over zijn in de insulinepatroon, kunt u **uw dosis over twee patronen verdelen**.

- 1** Controleer de insulinetoevoer.
- 2** Controleer hoeveel insuline er over is en noteer dit. **Draai de toedieningsknop tot deze stopt.** Als de dosisaanwijspijl tussen twee streepjes staat, stel deze dan af op de laagste. Het dosisafleesvenster geeft het aantal eenheden weer dat over is in de patroon.
- 3** Injecteer alle insuline die nog in de patroon zit.
- 4** Bereken hoeveel eenheden u nog nodig heeft voor uw hele dosis.
- 5** Verwijder de gebruikte patroon.
- 6** Plaats een nieuwe patroon en bereid deze voor voor injectie.
- 7** Controleer de insulinetoevoer.
- 8** Stel de rest van uw dosis in met de nieuwe patroon en injecteer.

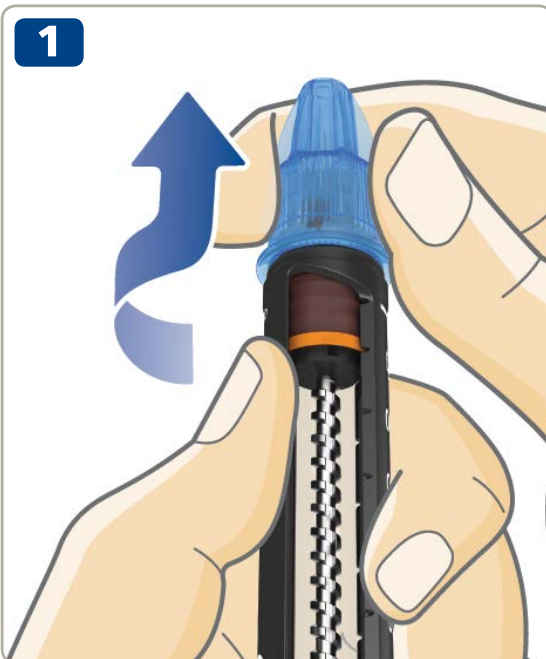
Alleen als u geoefend bent of advies heeft gekregen van uw arts of verpleegkundige, mag u uw dosis over twee patronen verdelen.

Wees extra voorzichtig bij het berekenen van de juiste dosis als u deze over twee injecties verdeelt. Als u twijfelt, injecteert u de volledige dosis met een nieuwe patroon. Als u de dosis niet goed verdeelt, injecteert u te veel of te weinig insuline. Hierdoor wordt uw bloedsuikerspiegel te laag of te hoog.

Als u uw dosis over twee injecties verdeelt, zal de geheugenfunctie alleen de informatie over de tweede injectie bewaren.

Hoe vervangt u een gebruikte insulinepatroon?

- **Verwijder de naald** van de pen als deze er nog op zit **en gooi deze weg**, zie pagina's 14-15.

- Draai de patroonhouder van de pen.

- **i** Als u de patroonhouder eraf draait, steekt de zuigerstang uit de pen. Deze kan uit zichzelf heen en weer bewegen. Duw deze weer in zoals *beschreven op pagina 2*.

- Houd de zwarte patroonhouder schief en **laat de patroon eruit glijden**. Gooi deze weg volgens de instructies van uw arts of verpleegkundige.
- Duw de zuigerstang weer in. **Plaats vervolgens een nieuwe patroon** en draai de patroonhouder er weer op. Bevestig een nieuwe naald en controleer de insulinetoevoer, zie *pagina's 6-9*.

Laatste injectie niet geregistreerd

De geheugenfunctie heeft uw laatste injectie niet geregistreerd.

Wat moet u doen?

Normaal gesproken werkt de geheugenfunctie weer na uw volgende injectie.

Als dit niet het geval is, neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening, maar dan zonder de geheugenfunctie.

Geheugenfunctie werkt niet of een lege batterij

De geheugenfunctie is niet geactiveerd of de batterij is leeg.

Wat moet u doen?

Trek de toedieningsknop uit en druk deze vervolgens weer in om de geheugenfunctie te activeren. Als de display leeg blijft, is de batterij leeg. Neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening tot u een nieuwe krijgt. *Zie pagina 28 voor informatie over de garantie.*

Pen nadert einde gebruiksduur

De batterij is bijna leeg en de geheugenfunctie nadert het einde van de gebruiksduur.

Wat moet u doen?

De pen werkt vier tot vijf jaar. Als de batterij bijna leeg is, wordt op de geheugenfunctiedisplay het bericht "End" weergegeven wanneer u uw laatste dosis controleert.

Als de batterij leeg is, werkt de geheugenfunctiedisplay niet meer en wordt alleen "End" weergegeven op de display. Uiteindelijk wordt niets meer weergegeven. Neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening tot u een nieuwe krijgt. *Zie pagina 28 voor informatie over de garantie.*

In goede staat houden

- **Gebruik uw NovoPen® 5 alleen** zoals beschreven in deze handleiding.
- **Laat de pen niet vallen** en stoot er niet mee tegen harde oppervlakken. Als u de pen laat vallen of een probleem vermoedt, controleer dan de insulinepatroon op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon indien nodig door een nieuwe.
- **Houd de pen uit de buurt** van direct zonlicht en stel de pen niet bloot aan stof, vuil of vloeistof.
- **Stel de pen** (zonder insulinepatroon) **niet bloot** aan temperaturen onder -25°C of boven $+45^{\circ}\text{C}$. Zie de bewaarinstructies wanneer een insulinepatroon is geplaatst in de bijsluiters van de Penfill® 3 ml patroon in de patroonverpakking.
- **Probeer uw pen niet te repareren** of uit elkaar te halen.
- De batterijduur is ongeveer vier tot vijf jaar. Voor uw veiligheid is de batterij niet vervangbaar. Als de batterij leeg is, neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt de pen nog steeds

gebruiken voor insulinetoediening, maar dan zonder de geheugenfunctie.

Schoonmaken

- **Maak de pen alleen schoon** met een mild afwasmiddel op een vochtige doek.
- **Was, week en bevochtig de pen niet** en gebruik geen bleekmiddelen met chloor, jodium of alcohol om de pen schoon te maken. Hierdoor kan de pen beschadigd worden.
- Als er insuline op de buitenkant van de pen zit, **maak deze dan voor het opdroogt schoon** met een mild afwasmiddel op een vochtige doek.

Bewaren

- **Bewaar de pen bij kamertemperatuur** – met of zonder insulinepatroon in de patroonhouder.
- **Bewaar de pen niet met een naald erop.**
- **Bewaar de pen niet in de vriezer** met een insulinepatroon erin en bewaar deze niet in de koelkast of dicht bij een koelelement.
- **Bewaar de insulinepatronen** zoals beschreven in de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon. Hier vindt u ook informatie over de uiterste gebruiksdatum. De uiterste gebruiksdatum die op de patroon vermeld staat is geldig voor ongebruikte patronen die in de koelkast bewaard worden. Gebruik nooit een patroon als de uiterste gebruiksdatum op de patroon of de verpakking ervan verstreken is.
- **Bewaar de pen in zijn bewaartasje/houder** als dat mogelijk is.

Weggoeien

- **Gooi de pen niet weg** met het huishoudelijk afval.
- **Gooi de pen weg volgens de aanwijzingen van uw arts, verpleegkundige, apotheker of lokale wetgever.** Denk aan het milieu wanneer u de pen weggooit. De pen bevat een lithiumbatterij, elektronische onderdelen en recyclebare materialen. Verwijder ook de insulinepatroon en de naald voordat u de pen weggooit.

NovoPen® 5 heeft een garantie van 3 jaar, hieronder valt de geheugenfunctie.

Als uw NovoPen® 5 pen gebreken vertoont, zal Novo Nordisk deze vervangen. Breng de pen binnen 3 jaar na ontvangst terug naar uw leverancier voor inspectie. Sluit het afleverbewijs/de aankoopbon bij die u heeft gekregen toen u uw NovoPen® 5 ontving.

Voor klanten in de Europese Unie; als u tijdens het gebruik van NovoPen® 5 reden hebt om aan te nemen dat er zich een ernstig voorval heeft voorgedaan, meld dit dan aan Novo Nordisk A/S en aan uw nationale autoriteit.

De fabrikant kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele problemen met uw NovoPen® 5 als de instructies niet zijn opgevolgd.

Als u het chargenummer van de pen nodig heeft, vindt u dat op de toedieningsknop, zoals te zien op de afbeelding op de binnenkant van de omslag.

NovoPen® 5, Penfill® 3 ml patroon, NovoFine® en NovoTwist® zijn geregistreerde merknamen van Novo Nordisk A/S, Denemarken.

Technische informatie

De CE-markering op een medisch hulpmiddel betekent dat het product voldoet aan de eisen in de Medische Hulpmiddelen Richtlijn (EU) 2017/745. NovoPen® 5 voldoet aan de specificatiegrenzen voor dosisnauwkeurigheid volgens ISO 11608-1. Penvormige injectoren voor medisch gebruik - Eisen en beproevingsmethoden – Deel 1: Penvormige injectoren.

Bescherming tegen invloeden van buitenaf

NovoPen® 5 is gemerkt met IP50, waarbij:

- 5 aangeeft dat er bescherming is tegen schadelijke hoeveelheden stof.
- 0 aangeeft dat de pen niet beschermd is tegen het binnendringen van vloeistoffen.

Bescherming tegen elektrische schokken

Type: ME-apparaat met interne voeding.

Graad: BF-onderdeel toegepast.

Elektromagnetische compatibiliteit

Alhoewel ontworpen om bij gebruik in een huiselijke omgeving bescherming te bieden tegen schadelijke interferentie is het zo dat NovoPen® 5 elektronica bevat die radiofrequentie (RF) energie uitstraalt. Interferentie kan daardoor optreden onder bepaalde omstandigheden.

Uw injectie wordt niet beïnvloed door elektronica, daarom wordt de dosisnauwkeurigheid niet beïnvloed door elektromagnetische verstoringen.

CE
0123

© 2019
novonordisk.com

Vervaardigd door:
Novo Nordisk (China)
Pharmaceuticals Co. Ltd.
99 Nanhai Road, TEDA
300457 Tianjin, P.R. China

Voor:
Novo Nordisk A/S
Novo Alle,
DK-2880 Bagsværd, Denemarken

Uitgavedatum: 2019/05

8-4250-91-001-2

